

ÇKS YÖNETMELİĞİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİĞE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

Kısa adı ÇKS olan Çiftçi Kayıt Sistemi üretici, üretim alanları ve üretimin kayıt altına alınarak, sağlıklı veri ve izlenebilirlik açısından hayati önemde bir sistem olarak değerlendirilmiştir. Sistem tarımda uygulanacak programlar ve yapılacak düzenlemelerin sağlıklı verilere dayandırılması, desteklemeler yoluyla üretimin belirlenen hedeflere yönlendirilmesi açısından önemli bir araç olarak kurgulanmıştır. ÇKS sistemi belirli ölçüde bu rolü üstlenmekle birlikte, mülkiyet ve mirasçılık sorunları nedeniyle arazilerin kayıt altına alınamaması sistemin hedeflere ulaşmadaki eksikliği olarak görülmüştür.

Sorunun çözümünde 422 sayılı kanun bazı düzenlemeler getirmiş, tapu ve mülkiyete dayalı kayıt yerine üretimin yapılacağı tüm alanların kayıt altına alınacağı ve desteklemelerden yararlandırılacağı hükmünü ortaya koymuştur.

Kanundaki düzenleme kapsamında ÇKS Yönetmeliğinde Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından 18 Kasım 2023 tarihinde değişikliğe gidilmiştir. Değişikle ÇKS'ya kayıt yaptıramayan ama tarımsal üretim yapılan alanların kayıt altına alınması amaçlanmıştır. Buna göre; Tarımsal faaliyet yapan ancak mülkiyet ve mirasçılık sorunu nedeniyle kayıt yaptırılmayan alanlar Taahhütname Belgesi ile kayıt altına alınabileceklerdir. Böylece mülkiyet ve mirasçılık nedeniyle desteklerden yararlanamayan üreticiler de tarımsal desteklerden yararlanabileceklerdir. Yine ÇKS'ye kayıt yapılırken hisseye isabet eden alanların bölünerek kiraya verilmesi durumunda, Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu hükümlerinde yer alan asgari tarımsal büyüklük şartı hazineden kiralanan arazilerde aranmayacaktır.

ÇKS'deki bu değişiklikler üretim yapan tüm çiftçilerin ve üretim alanlarının büyük ölçüde sisteme dahil olmalarının yolunu açacaktır. Böylece gerçek verilere ulaşarak daha sağlıklı tarımsal programlar ve düzenlemeler yapılabileceği gibi, üretime ve üretim yapana destek ile tarımsal desteklerin üretim üzerindeki etkinliği ve belirleyiciliği de güçlendirilmiş olacaktır.

Saygılarımızla